

BĚLORUSKÁ
POHÁDKA

Krásná
doubrava

Прыгожая
дуброва

Naše pohádka vypráví o Bělověžském pralese, kde se nachází výjimečné místo, kterému se říká Krásná doubrava.

У Белавежскай пушчы ёсць урочышча, якое мясцовыя людзі называюць Прыгожая Дуброва. І вось як узнікла гэтая назва.

Kdysi dávno žil u lesa chlapec, který neměl rodinu. Byl pasáčkem krav a bydlel a pracoval u bohatých statkářů, kteří mu za to dávali oděv a chléb. Chlapec rostl a rostl, a když všichni ostatní chlapci chodili na tancovačky za děvčaty, poslouchal raději pohádky o loupežnických pokladech. Moc si totiž přál zbohatnout.

У даўнія часы тут жыў адзін пастушок. Адкуль, з якой сям'і ён паходзіў – ніхто не ведаў. Наймаўся хлопчык пасвіць каровы. Спыняўся ў заможных гаспадароў, якія плацілі яму хлебам і адзеннем. Мінулі гады. Вырас пастушок у ладнага дзецюка. Пачаў хадзіць на вячоркі. У скокі з дзяўчатамі не пускаўся, затое вельмі любіў слухаць байкі пра залатыя і разбойніцкія скарбы. Надта ж хацелася маладому пастуху стаць багатым.

Jednoho dne chlapec zaslechl, že může zbohatnout v noci na svátek Kupala, kdy kvete jedinou noc v roce prastará kapradina. Ve dne i v noci myslel pastýř na nádherný a kouzelný květ kapradiny a přestal se starat o svěžené stádo. Statkáři si začali stěžovat, že chlapec vůbec nepracuje a ten se tak dostal do velkých dluhů. „Jak zbohatnu,“ utěšoval se pastýř, „zaplatím celý dluh.“

Адноічы хтосьці падказаў яму, што разбагацець можна ў купальскую ноч, калі зацвітае папараць-кветка. Засела ў хлопцавай галаве гэтая падказка. Дзень і ноч ён думаў пра дзівосную папараць-кветку. Ажно гаспадары пачалі наракаць, бо каровы штодня ўбіваліся ў шкоду. „Як разбагацею, – сучышаў сябе пастух, – дык адразу з усімі разлічуся...“

Ostatní lidé z vesnice se mu jen vysmívali. Nikdo nevěřil, že kapradina opravdu kvete. Pastýř se ale rozhodl, že nejkrásnější kapradinu najde. Od rána do večera hledal a hledal. Jednoho dne našel velmi neobvyklou rostlinu. Byla vysoká jako dospělý muž, měla obrovitánské listy, které vypadaly jako kouzelný zelený závoj. Pastýř stál před kapradinou celý den a jen se na ni tiše díval. Pak si všiml, že slunce začalo zapadat a uvědomil si, že tu noc má být sváteční noc Kupala.

Людзі пасмейваліся з дзівака, ніхто з іх не верыў, што папараць сапраўды цвіце. А пастух усё роўна з раніцы і да вечара шукаў па лясных нетрах самы прыгожы папаратнік. І аднаго дня знайшоў-такі незвычайны папаратнікавы куст. Высокі – у чалавечы рост, з вялізнымі разлапістымі лістамі, што звісалі ўніз, быццам казачны зялёны вэлюм. Доўга, як зачараваны, стаяў пастух каля папаратніка. Апомніўся – ужо хаваецца сонца. І тут ён успомніў, што сёння якраз купальская ноч.

Pastýř měl s sebou stádo, které musel zahnat zpět do vesnice a pak běžel rychle zpátky do lesa. Tak pospíchal, že všude zakopával a v tom spěchu si nevšiml hajného, který se za ním vydal. Hajný si totiž myslel, že pastýř políčil v lese zvířecí pasti. Chlapec doběhl zpátky ke kapradině, posadil se vedle starého padlého stromu a čekal. Hajný se schoval s nabitou puškou za stromem.

Загнаў дзяцюк статак у вёску, а сам хуценька папраставаў назад у лес. Спяшаецца – ажно спатыкаецца. Не бачыць, што следам за ім увязаўся ляснік, які ў хлопцавай спешцы

Ўбачыў штосьці нядобрае. Нянакш на зьярыну пасткі паставіў! Прыбег пастух да вялізнага папаратніка, прысеў непадалёку за вываратнем і чакае. Не ведае, што з другога боку вываратня прытаіўся ляснік са стрэльбай у руках.

Chlapec seděl, čekal a pak si začal potichu pískat. Najednou slyší, že mu někdo odpovídá. Protože tomu nemohl uvěřit, zahvízdal ještě jednou. Tu se najednou z obrovské kapradiny vyplazil velký had a začal se přibližovat k pastýřovi. Ten se vyděsil, ale zároveň si všiml, že had nese hrnc plný zlata, které září tajemným červeným světlem. Chlapec se zvedl ze země, aby si mohl vzít od hada poklad, vtom ale zahřměl výstřel.

Сядзеў-сядзеў хлопец, а потым давай ціхенька насвітваць. Раптам чуе – хтосьці адказвае. Здзіўлены пастух падумаў, што яму прымоілася. А ляснік тым часам яшчэ мацней сціснуў у руках стрэльбу: нянакш пастух з кімсьці змовіўся! Зноў некалькі разоў свіснуў хлопец – і заняло ў яго дух. З папаратніка паказалася вялізная змяя. Выгнуўшыся на

хвасце дугою, яна марудна сунулася да пастуха. Хлопец зусім спалохаўся, але ўбачыў у змяіных лапах паўнютки гаршчок золата, што ажно зіхацела чырвоным агнём. Дзяцюк падняўся насустрач змяі, каб прыняць ад яе скарб. І тут з-за вываратня грымнуў стрэл...

To střílel vyděšený hajný. V tu chvíli se obrovský had omotal ocasem kolem kapradiny a odněkud přivolal velký oheň. Plameny šlehaly do výše a po chvíli na místě nezbylo nic – ani kapradí, ani had, ani pastýř, ani hajný. Od té doby roste kolem starého padlého stromu spousta dubů a lidé tomuto místu říkají krásná doubrava. Věří se, že dubový háj vznikl přesně na místě, kde se rozsypal poklad, který had nesl pastýři.

Гэта стрэліў спалоханы ляснік. Выпрасталася змяя на хвасце, абвілася вакол папаратніка, а потым як шугане агонь!
Калі агонь апаў, нічагутка не засталася: ні папаратніка, ні змяі, ні пастуха з лясніком.
А каля вываратня праз гады вырасла прыгожая дуброва. Людзі кажуць, што якраз тут рассыпалася багацце, якое змяя несла пастуху.

Autoři projektu:
Petra Holubářová, Lucie Machová
Převyprávění pohádky:
Světlana Vránová
Ilustrace a grafické zpracování:
Michaela Casková

InBáze, z. s.
2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Městská knihovna v Praze

INBÁZE

